Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ

Δύο έγκριτοι νομικοί καταθέτουν τις απόψεις τους για τις προϋποθέσεις μίας ενδεχόμενης νομιμοποίησης των μη θανατηφόρων όπλων.

Ιωάννης Τζίφας, νομικός

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η εμπορία των μη θανατηφόρων όπλων, η οποία γίνεται χωρίς την άδεια του αρμόδιου Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, επισύρει ποινή φυλάκισης έως πέντε έτη, ενώ η ίδια ποινή προβλέπεται και για την παράνομη κατοχή τέτοιων όπλων. Και σήμερα υπάρχει η δυνατότητα λήψης άδειας οπλοκατοχής και οπλοφορίας, η οποία κρίνεται ως βάσιμη ή μη από την Αστυνομία, καθώς και από άλλες Αρχές. Η απελευθέρωση έστω και των μη θανατηφόρων όπλων, κατά την άποψη μου, θα προκαλέσει σοβαρούς κινδύνους αφού δύσκολα μπορεί να αποκλεισθεί η έστω και μικρή πιθανότητα επέλευσης θανάτου ή σοβαρών σωματικών βλαβών από τη χρήση του προσδιορισμένου ως μη θανατηφόρου όπλου. Εκτός αυτού, η απελευθέρωση δεν προϋποθέτει οποιαδήποτε εκπαίδευση του χρήστη τέτοιων όπλων, κάτι επίσης σοβαρό, το οποίο θα πρέπει να εκτιμηθεί σε οποιαδήποτε διαβούλευση για τέτοια απελευθέρωση. Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις όπου η χρήση χαρακτηριζόμενων ως μη θανατηφόρων όπλων έχει επιφέρει θανάτους ή βαρύτατες σωματικές βλάβες.

Πιστεύω ότι η σοβαρή, εξατομικευμένη και ταχεία εξέταση από τις αρμόδιες Αρχές των αιτήσεων οπλοκατοχής και οπλοφορίας οιουδήποτε χαρακτηριζομένου ως όπλου είναι μάλλον η ορθότερη αντιμετώπιση του ζητήματος. Εκτός από το ότι δεν δίνεται εύκολα σαφής ορισμός της μικροεγκληματικότητας, στη συγκεκριμένη περίπτωση θα πρέπει να αντιμετωπισθεί σοβαρά το υποκείμενο, ο κάτοχος δηλαδή, του όπλου. Ως προς το ερώτημά σας, θα μπορούσε να το δει κάποιος αντεστραμμένο: Μήπως, τελικά, η ελεύθερη κατοχή μη θανατηφόρων όπλων απ' οποιονδήποτε εντείνει τη λεγόμενη μικροεγκληματικότητα αφού και τα μη θανατηφόρα όπλα δεν έχουν κατασκευασθεί για αμυντικούς μόνον σκοπούς; Θα θέλαμε μία κοινωνία όπου όλοι θα κατέχουμε μη θανατηφόρα όπλα, τα οποία θα κυκλοφορούν ελεύθερα;

Θεόδωρος Μαντάς, νομικός

Ο Ν. 2168/1993, ακόμη και μετά την πρόσφατη τροποποίησή του με το Ν. 3944/2011, δεν κάνει διάκριση μεταξύ θανατηφόρων και μη θανατηφόρων όπλων, εξισώνοντας με αυτόν τον τρόπο, ως προς την άσκηση ποινικής δίωξης και ως προς την επιβολή ποινής,

τα, οριζόμενα στην παρ. 2 του πρώτου άρθρου του, αντικείμενα, τα οποία χαρακτηρίζει ως «πρόσφορα προς επίθεση και άμυνα», με τα πιστόλια, τα πυροβόλα όπλα, τις χειροβομβίδες, τις νάρκες, τα πυρομαχικά και τις εκρηκτικές ύλες. Χωρίς, λοιπόν, αυτή τη ρητή διάκριση, υπό τις προβλέψεις του ως άνω νόμου και κατά τη διατύπωσή του, στην έννοια των μη θανατηφόρων όπλων δύνανται να υπαχθούν αναισθητικά σπρέι, μηχανισμοί εκκένωσης ηλεκτρικής ενέργειας, μεταλλικές γροθιές, αντικείμενα τα οποία χρησιμοποιούνται για εκτόξευση ουσιών, που αναφλέγονται αυτόματα ή περιέχουν αναισθησιογόνες ή ερεθιστικές χημικές ουσίες, ακόμη και ψαροντούφεκα που εκτοξεύουν καμάκι. Πρέπει, επίσης, να αναφερθεί ότι οι προβλέψεις του νόμου εκτείνονται και σε σιγαστήρες, σε σκόπευτρα και σε ανταλλακτικά μέρη και εξαρτήματα όπλων, αλλά και απομιμήσεις πυροβόλων όπλων, εφόσον μπορούν να μετατραπούν σε πραγματικά όπλα, και σε πυροβόλα όπλα που δεν λειτουργούν, λόγω ουσιώδους βλάβης, παρ' όλο που τα ανωτέρω δεν χαρακτηρίζονται ως όπλα. Η εμπορία τέτοιων όπλων, που γίνεται χωρίς την άδεια του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως τιμωρείται με φυλάκιση έως πέντε ετών, ενώ φυλάκιση έως πέντε ετών προβλέπεται και σε περίπτωση κατοχής τους, χωρίς την άδεια της αστυνομικής Αρχής του τόπου κατοικίας του ενδιαφερομένου. Σε αυτό το πλαίσιο και ενόψει της τιμωρίας της πράξεως της κατοχής και της εμπορίας ενός θανατηφόρου όπλου με τον ίδιο τρόπο που τιμωρείται η κατοχή και η εμπορία ενός μη θανατηφόρου όπλου, καθίσταται σαφές ότι, επί τη βάσει μίας λογικής απεγκληματοποίησης παραβατικών συμπεριφορών που φέρουν ήπιο χαρακτήρα, θα μπορούσε αντί της επιβολής ποινής φυλακίσεως και χρηματικής ποινής να επιβληθεί πρόστιμο ή μόνο μία κύρωση διοικητικού χαρακτήρα. Συνακόλουθη αυτής της λογικής είναι η δυνατότητα της εξαίρεσης από την απαίτηση για χορήγηση αδείας, προκειμένου για την απόκτηση και την κατοχή ορισμένων από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του πρώτου άρθρου του Ν. 2168/1993, αντικείμενα, με γνώμονα το κριτήριο του ποια από αυτά, χρησιμοποιούμενα αυτοτελώς, δύνανται να προκαλέσουν θανάτωση ή βαρεία σωματική βλάβη. Έτσι, θα μπορούσε να αποφευχθεί η άσκηση ποινικής δίωξης και η τιμωρία για την κατοχή, επί παραδείγματι, ενός σπρέι πιπεριού, άλλως, πάλι στο πλαίσιο της ίδιας λογικής, να επιτευχθεί η επιβολή ανάλογης με τη βαρύτητα της πράξεως τιμωρίας.

Τέιζερ και σπρέι πιπεριού στην υπηρεσία του πολίτη;

Τα πιο διαδεδομένα μη φονικά όπλα είναι το τέιζερ και το σπρέι πιπεριού. (Υπάρχουν και τα λεγόμενα stun guns, τα οποία επίσης ακινητοποιούν τον επιτιθέμενο με ηλεκτρισμό αλλά, προκαλώντας του αφόρητο πόνο. Η αποτελεσματικότητά τους προϋποθέτει την πολύ κοντινή απόσταση μεταξύ αμυνόμενου και επιτιθέμενου.)
Το τέιζερ είναι μία συσκευή που εκτοξεύει δύο μικρά βέλη, συνδεδεμένα μέσω λεπτών καλωδίων με το όπλο. Μόλις τα βέλη πετύχουν το στόχο, ο αμυνόμενος κάτοχος του όπλου πατά τη σκανδάλη και διοχετεύει ηλεκτρικό ρεύμα που αδρανοποιεί το νευρικό σύστημα του επιτιθέμενου, με αποτέλεσμα μία προσωρινή μυϊκή παράλυση. Όσον αφορά στα σπρέι πιπεριού η δραστική ουσία αυτού του «κοκτέιλ» είναι η καψαϊκίνη (περιέχεται στις καυτερές πιπεριές), η οποία προκαλεί ερεθισμό στα μάτια, στη μύτη και στο στόμα, έντονη αίσθηση καψίματος σ' αυτές τις περιοχές, ακατάσχετη καταρροή και δάκρυσμα, προσφέροντας στον αμυνόμενο το απαραίτητο χρονικό διάστημα για να απομακρυνθεί από τον επιτιθέμενο ή να καλέσει σε βοήθεια. Τα σπρέι πιπεριού είναι ελαφριά και τα περισσότερα είναι τόσο μικρά σε μέγεθος ώστε μπορούν να τοποθετηθούν σε μία γυναικεία τσάντα ή σε μία τσέπη. Κυκλοφορούν και σε... απόκρυψη (π.χ., φιαλίδια που μοιάζουν με θήκες κραγιόν ή μπρελόκ), ώστε να μη δίνουν στόχο για το χημικό περιεχόμενό τους και να μην κινούν υποψίες.